

Vergaderjaar 2022–2023

36 200 L

Vaststelling van de begrotingsstaat van het Nationaal Groeifonds voor het jaar 2023

Nr. 7

BRIEF VAN DE MINISTER VAN ECONOMISCHE ZAKEN EN KLIMAAT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 februari 2023

De vaste commissie voor Economische Zaken en Klimaat heeft een informatieverzoek ingediend, waarin wordt gevraagd om de geplande evaluaties van het Nationaal Groeifonds (NGF) in 2023 en 2024 aan de Kamer te doen toekomen, alsmede de Nationale Technologiestrategie en de Thematische Contextanalyses zoals genoemd in de Kamerbrief Innovatie en impact.¹ Ook wordt in het informatieverzoek gevraagd hoe de monitoring van het Nationaal Groeifonds vorm krijgt, mede naar aanleiding van de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer.

In deze brief geef ik, mede namens de Minister van Financiën, een toelichting op de gevraagde stukken en de planning daarvan. De brief zal achtereenvolgens ingaan op de geplande evaluaties, de monitoring van de NGF-projecten, de thematische contextanalyses en de Nationale Technologiestrategie.

Evaluaties

Evaluatie doelmatigheid en doeltreffendheid

De doeltreffendheid en doelmatigheid van het Nationaal Groeifonds zal iedere vijf jaar worden geëvalueerd. Dit zal voor het eerst plaatsvinden in 2026, conform de Strategische Evaluatieagenda.² Vervolgevaluaties zullen vanaf 2031 worden uitgevoerd. Voor het uitvoeren van deze evaluaties zal de komende periode een evaluatie- en monitoringsstrategie worden uitgewerkt. Daarbij zal in kaart worden gebracht welke informatie, indicatoren en data over de NGF-projecten nodig zijn om de doeltreffendheid en doelmatigheid van het Nationaal Groeifonds te kunnen evalueren. Waar nodig zal deze informatie uitgevraagd worden als

¹ Kamerstukken 33 009, 32 637 en 31 288, nr. 117.

² Kamerstuk 36 200 L, nr. 1.

onderdeel van de monitoring van de individuele NGF-projecten. Ook worden mogelijk kansrijke evaluatietechnieken in kaart gebracht als onderdeel van de monitoring- en evaluatiestrategie. Gelet op de omvang en de diversiteit van de NGF-projecten, is het de insteek om zoveel als mogelijk de effecten van de individuele NGF-projecten in kaart te brengen en op basis daarvan een uitspraak te doen over de doeltreffendheid en de doelmatigheid van het Nationaal Groeifonds als geheel. Departementen zullen de NGF-projecten die zij zelf uitvoeren sowieso ook afzonderlijk evalueren.

Voor de Subsidieregeling Nationaal Groeifonds³ is, zoals eerder met u gedeeld⁴, een evaluatieplan verplicht vanuit de Europese Commissie om te voldoen aan de staatssteunregels. Dit evaluatieplan is inmiddels genotificeerd bij de Europese Commissie. Besluitvorming over dit plan wordt voor de zomer dit jaar verwacht.

Bij de verdere uitwerking van de evaluatie- en monitoringsstrategie zal rekening worden gehouden met de aanbevelingen van de Algemene Rekenkamer, zoals al aangegeven in reactie op het verantwoordingsonderzoek over het Jaarverslag 2021.⁵

Tussenevaluatie

In de Kamerbrief ter aankondiging van het Nationaal Groeifonds van 7 september 2020⁶ is aangegeven dat twee jaar na oprichting een tussentijdse evaluatie zal plaatsvinden met bijzondere aandacht voor de governance van het Nationaal Groeifonds. Deze evaluatie zal de komende maanden worden uitgevoerd. Het betreft een procesevaluatie, gericht op de organisatiestructuur en de werkwijze van het Nationaal Groeifonds. Op basis van deze evaluatie zullen waar nodig verbeteringen worden doorgevoerd ten behoeve van de uitvoering van de vierde en vijfde indieningsronde van het Nationaal Groeifonds. De evaluatie zal uiterlijk dit najaar aan uw Kamer worden toegezonden inclusief kabinetsreactie.

Evaluatieverslag Adviescommissie Nationaal Groeifonds

Na de zomer van dit jaar staat ook een evaluatieverslag gepland waarin aandacht wordt besteed aan de taakvervulling van de commissie.⁷ De evaluatie zal zich richten op de werkwijze en rol van de commissie en hoe deze verder verbeterd kan worden. Het evaluatieverslag zal voor het einde van dit jaar aan uw Kamer worden toegezonden.

Monitoring

De Adviescommissie Nationaal Groeifonds verstrekt jaarlijks in het tweede kwartaal een rapportage waaruit blijkt hoe de kwaliteit is en de voortgang verloopt van de uitvoering van investeringsvoorstellen waarvoor financiële middelen beschikbaar zijn gesteld. In dit jaarverslag zal worden ingegaan op doelen, planning en mijlpalen, al bereikte resultaten van de NGF-projecten, en of de NGF-projecten op schema liggen. De verantwoordingsinformatie in deze rapportage zal een belangrijke basis vormen voor de uiteindelijke evaluatie van doeltreffendheid en doelmatigheid van het Nationaal Groeifonds. Het jaarverslag

³ Stcrt. 2022, nr. 18250.

⁴ Kamerstuk 35 925 XIX, nr. 14.

⁵ Algemene Rekenkamer, Resultaten Verantwoordingsonderzoek 2021 Nationaal Groeifonds (Bijlage bij Kamerstuk 36 100 XIX, nr. 2).

⁶ Kamerstuk 35 300, nr. 83.

⁷ Zie Regeling Adviescommissie Nationaal Groeifonds, artikel 7, derde lid.

wordt standaard met uw Kamer gedeeld. Naast het jaarverslag van de Adviescommissie ontvangt u jaarlijks het jaarverslag van de NGF-begroting, wat de budgettaire realisatiegegevens van de NGF-projecten omvat.

Thematische contextanalyses

Zoals aangegeven in de Kamerbrief Innovatie en Impact⁸, wil de adviescommissie Nationaal Groeifonds de thematische samenhang van de projectportefeuille versterken door afgewogen en samenhangende keuzes te maken. De contextanalyses zijn een hulpmiddel hierbij. De adviescommissie stelt deze analyses op in gesprek met externe deskundigen en departementen. Ze brengen in kaart waar investeringskansen zijn voor het Nationaal Groeifonds. Er is sprake van een investeringskans als er met impulsfinanciering een structureel economisch positief effect te verwachten valt op het verdienvermogen én als de investering op de lange termijn bijdraagt aan het oplossen van maatschappelijke uitdagingen. De Groeifondsinvestering moet additioneel zijn aan andere publieke en private investeringen, en waar nodig worden ondersteund door aanpalend beleid zoals nationale en Europese regelgeving en normering.

De thema's waarop een analyse wordt gedaan zijn Sleuteltechnologieën, Energie en Duurzaamheid, Gezondheid en Zorg, Landbouw en voedsel-systemen, Mobiliteit, Digitalisering en Veiligheid, Kennis en Human Capital. De adviescommissie Nationaal Groeifonds is voornemens de contextanalyses af te ronden gezamenlijk met het adviesrapport voor de derde ronde. Dan kunnen de uitgebreide analyses en inzichten van deskundigen worden meegenomen en de ontwikkeling van de portefeuille na de derde beoordelingsronde. De thematische contextanalyses zullen, gezamenlijk met het adviesrapport, aan uw Kamer worden toegezonden.

Nationale technologiestrategie

Voor de versterking van onze technologische basis is het nodig meer focus aan te brengen in ons technologiebeleid en bijbehorende investeringen. Op welke technologieën zetten we als Nederland wel in, en op welke niet? Daarom werkt het Ministerie van Economische Zaken en Klimaat aan een Nationale Technologiestrategie (NTS). De NTS focust onze inzet op sleuteltechnologieën zoals quantumtechnologie, fotonica en kunstmatige intelligentie, op basis van een gedegen analyse van Nederlandse sterkten in internationaal verband. Het streven is dat de uiteindelijke strategie na de zomer met uw Kamer gedeeld wordt. De NTS zal gebruikt worden om verdere prioriteiten te stellen in het nationale technologiebeleid. Daarmee zal het ook inzicht geven in mogelijk interessante investeringen voor de volgende rondes van het Nationaal Groeifonds.

De Minister van Economische Zaken en Klimaat,
M.A.M. Adriaansens

⁸ Kamerstukken 33 009, 32 637 en 31 288, nr. 117.